1857. N°. 98.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 8 DECEMBER.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat in de bureaux van het Provinciaal Bestuur te *Leeuwarden*, ter inzage liggen de voorwaarden van aanbesteding van:

a. 2200 sabelscheden, in twee soorten;

b. de verschillende benoodigdheden ten dienste van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen, gedurende 1858, van welke artikelen de *monsters* in het genoemde magazijn, te *'s Gravenhage*, ter bezigtiging zullen zijn.

Leeuwarden, den 4 December 1857. VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 4 December 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 11.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . . - 204.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . . - 204.00.

Leeuwarden, den 5 December 1857. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 30 November jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 28 November tot en met den 4 December jl.:

1. 29 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Barradeel 1, Ferwerderadeel 1, Franekeradeel 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Idaarderadeel 3, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Rauwerderhem 2, Sloten 2, Smallingerland 1, Tietjerksteradeel 2, Wonseradeel 9, Workum 1 en Wijmbritseradeel 1, en 28 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Dantumadeel 1, Doniawerstal 1, Franekeradeel 4, Haskerland 3, Idaarderadeel 2, Leeuwarden 2, Leeuwarderadeel 4, Rauwerderhem 6, Westdongeradeel 1, Wonseradeel 1 en Wijmbritseradeel 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 7287;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Lijkele Memerda, te Hijlaard; de Wed. Jentje Thomas Visser, te Mantgum; Sijtze Hessels Roorda, te Achlum; IJpe Willems Veensma, te Wartena; Age Tjepke Ruurd Sixma Baron van Heemstra, te Oudwoude; Auke Willems Hoekstra, te Westergeest; Sjoerd Gjalts Bearda, te Teerns (in eene weide onder Wirdum); Foppe Wijbrandi, te Leeuwarden; Sjouke Hettes Boonstra, te Poppingawier; Pieter Durks Dijkstra, te Terzool; Pieter Johannes Hellenga en de Wed. Jan Geerts Sikma, beide te Oudkerk; Jacobus J. Penninga, te Holwerd; IJede Klazes Miedema, te Cornwerd; Hendrik Klazes Brandsma, te Gaast, en Sijbren Sjoerds Hiemstra, te Goënga;
3°. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Klaas Aukes de Boer, te Wijns; Johannes Sijtses Kooistra, Ruurd Sijtses van der Weij en Sijtse Bergstra, allen te Leeuwarden; Freerk Johannes Sijtsma en Melle Pieters Rollema, beide te Poppingawier; Hendrik Rinderts de Boer, te Terzool; Jan Pieters Oosterhaven, te Tzum; Fedde Ruurds Postma, te Zweins; Harmen Jans Hoogterp, Jan Klazes Postma en Jan Tuinstra, allen te Midlum (gedeeltelijk); Jan Sijmens Attema en Thomas Durks Visser, beide te Gaastmeer; Rein Hessels Boersma, te Goënga (gedeeltelijk); Durk Douwes Swart, te Weidum; Sikke Bijlsma, te Oosterwierum; Atze Oenzes Zandstra, Oebele van der Meer en Hoeke S. Hiemstra, allen te Oostermeer; Sijbren W. Iestra, te Eestrum; Klaas J. van der Veen, te Suawoude; Sipke R. Algra, te Hardegarijp; Albert W. de Boer en Luitzen Jans Faber, beide te Suameer; Gerrit Attes Hoek, Klaas de Wilde, Johannes Nicolai, Rinze W. de Boer, Sjuk G. van der Heide, Geert W. de Jong, Reinder W. de Jong, Albert P. Sikkema, Gosse F. van Dijk, Klaas A. van der Werf, Pieter Tiemersma, Geert L. Veenstra, Klaas Vonk, Sijbren H. Hoekstra, Folkert Wadman, Oeds G. de Vries en Jouke Kromkamp, allen te Bergum; Hijltje Sjoerds Greben, te Wirdum, en IJpkje Abes Oevering, te Warstiens.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Leeuwarden, den 7 December 1857. VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*, gelet op het bepaalde in de artikelen 1 en 15 der Verordening op de Invordering eener Directe Belasting in de gemeente Leeuwarden,

Herinneren bij deze de belastingschuldige inwoners — die, hetzij bij de algemeene beschrijving overgeslagen, of wel door vestiging hunner woonplaats in deze Gemeente gedurende dit dienstjaar, belastingschuldig geworden zijn, — aan hunne, in bovengenoemde artikelen omschrevene verpligting, om alsnog een aangaaf-billet voor die belasting, ter invulling aan het Gemeentehuis af te halen, en dit, naar vereisch ingevuld, binnen vijf dagen daarna weder ter Secretarie in te leveren.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 3 December 1857. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

De **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS** van *Leeuwarden*, gelet op art. 21 en eenige volgende der wet op de Nationale Militie, van den 8 Januarij 1817,

Brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat zij, die bij de Nationale Militie reeds werkelijk voor zich zelven dienen, en gedurende dit jaar, overeenkomstig de bepalingen, vervat in artt. 91 en 94 van gemelde wet of latere verordeningen, hetzij door het overlijden van een' *Vader* of wel *Moeder*, weduwe zijnde, of door plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der *Ouders*, of eindelijk door het overlijden van een' *Broeder* of *Broeders*, regt op vrijstelling hebben verkregen, en op dien grond ontslag verlangen, zich, ter bekoming van hetzelve, voor zoo verre de voor deze Gemeente in dienst getredenen betreft, *vóór den 5 Januarij* 1858, in geschrifte, met overlegging van de bewijzen, ingerigt volgens de wet en de deswege gegevene voorschriften, aan het Bestuur dezer Gemeente moeten aanmelden.

Verder wordt aan de belanghebbenden kennelijk gemaakt, dat van die adressen of aanvragen om ontslag, — tot het doen van welke, evenens als de Manschappen zelve, ook hunne Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd zijn, — welke *vóór den 5 Januarij* 1858 niet zijn ingekomen of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde zijn bevonden, voor dat jaar geen gebruik kan worden gemaakt en het verzochte ontslag alzoo niet kan worden toegestaan.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 7 December 1857. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.
DOMEINEN.
VERKOOPING VAN HAKHOUT.

De ONTVANGER der Registratie en Domeinen te *Leeuwarden* zal, op Woensdag den 16 December 1857, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van J. Swildens, in het Friesch Koffijhuis op den Wirdumerdijk aldaar, ten overstaan van den Notaris Mr. C. WIERSMA, in het openbaar verkoopen:

10 perceelen ELZEN- en WILGEN HAKHOUT, staande ter wederzijden aan den Grooten Weg van Leeuwarden over Sneek naar de Lemmer; op den Weg naar de Groninger grenzen van af den tol no. 1 tot aan de Gerkesbrug; en op den Weg naar Harlingen, ten Noorden van den tol no. 1, oostwaarts in de rigting van Leeuwarden.

De Conditien van Verkoop en aanduiding der perceelen liggen ter lezing aan de op gemelde Straatwegen staande Tolhuizen, zoo mede in de voornaamste Herbergen. *De Ontvanger voornoemd,*

Leeuwarden, 28 November 1857. VAN NOOTEN.

PARIJS, 4 December.

De Wetgevende Vergadering heeft gisteren hare korte zitting gesloten en is tot 18 Januarij uiteengegaan. De verkiezingen tot vervanging van leden, die, hetzij hun ontslag genomen hebben of overleden zijn, zullen in de tweede helft van December plaats hebben.

— Met betrekking tot de doorgraving van de landengte van Suez verneemt men, dat de Porte bereid is hare toestemming daartoe te geven, wanneer de Engelschen het Perim-eiland ontruimen, waarmede lord Palmerston zich van zijn kant wel niet zal vereenigen.

— Te Rendon (in het departement der Ain) is dezer dagen eene dienstmaagd in den ouderdom van 102 jaren overleden, die bij vier geslachten in dezelfde familie gediend had.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 25 ll. had de Porte per telegraaf kennis bekomen van eene stemming der Divans van Moldavië en Wallachije, houdende wijziging van den door die Vergaderingen te kennen gegeven wensch ten aanzien der vereeniging, in dien zin, dat zij verklaren daarvan af te zien, wanneer het Congres van Parijs weigert aan het hoofd der Regering een vreemden Vorst te plaatsen. Door de turksche Regering was het verspreiden verboden van de verslagen der zittingen van de Divans.

LONDEN, 4 December.

De troonrede waarmede de Koningin gisteren de zitting van het Parlement heeft geopend, is vrij kort ten opzigte van de finantiële crisis, waarin het land verkeert; van meer belang zijn de zinsneden aangaande de indische aangelegenheden. In deze zinsneden betreurt H. M. de daar geleden verliezen en zwaait hoogen lof toe aan den moed en de krachtsontwikkeling der europesche bevolking, zoowel der burgerlijke als der militaire; te gelijk betuigt de Koningin hare tevredenheid over den goeden uitslag der engelsche wapenen, nog voor dat de europesche versterkingen waren aangekomen, met de bijvoeging, dat de meeste indische Vorsten aan de zaak van Engeland getrouw zijn gebleven. Daarentegen zwijgt de rede geheel over de voornemens der Regering, betreffende de O. I. Compagnie. Behalve hetgeen aangaande de parlementaire hervorming gezegd wordt, behelst de troonrede niets, wat bijzondere aandacht verdient.

In de zitting van het Lagerhuis op heden nacht heeft bij de behandeling van het adres van antwoord op de troonrede de heer Disraeli de Regering beschuldigd van kortzigtigheid in den indischen opstand en de finantiële crisis; hij wil de voorgestelde indemniteits-bill slechts goedkeuren, als het ministerie zijne plannen omtrent de aangelegenheden der bank doet kennen.

Lord Palmerston heeft den spreker in afwijzenden zin beantwoord. Verder heeft hij gezegd dat Engeland thans vriendschappelijke betrekkingen onderhoudt met alle mogendheden. Frankrijk heeft nog onlangs aan Engeland den doortogt van troepen over diens grondgebied aangeboden.

In de zitting van het Hoogerhuis heeft lord Derby in denzelfden geest gesproken, als de heer Disraeli in het Lagerhuis. Ook de graaf Grey, Ellenborough en lord Overstone, hebben min of meer in denzelfden zin het woord gevoerd. Al deze redenaars zijn beantwoord geworden door lord Granville en den hertog van Argyll. Het adres van antwoord op de troonrede is in de beide Huizen aangenomen.

— Het heeft bij den engelschen handelsstand meer leedwezen dan verwondering verwekt dat zich eene finantiële crisis te Hamburg en Altona geopenbaard heeft, naardien het bekend is dat geene andere europesche zeehavens zoo uitgebreide betrekkingen met de Vereenigde Staten onderhouden, zoodat de terugwerking van het daar gebeurde niet achterwege blijven kon. Hamburg toch is het grootste waren-entrepôt van bijna geheel Duitschland, de haven waar de meeste inschepingen plaats hebben, zoodat de jaarlijksche uitvoer aldaar gemiddeld eene waarde van £ 30,000,000, voor het grootste gedeelte naar de Vereenigde Staten, bedraagt. Als men dus verneemt dat op een enkelen dag niet minder dan twaalf firma's aldaar hare betalingen gestaakt hebben, verbaast dit niet, maar wenscht men alleen dat het kwaad zich niet nog verder zal uitstrekken.

Van den 5den. In het Lagerhuis heeft lord Palmerston verklaard, dat de onderhandelingen met Oostenrijk betreffende de telegrafische verbinding met Indie zijn afgebroken, omdat Engeland zich niet jegens Oostenrijk verbinden wil en zich ook niet verpligten wil tot den aanleg der Suez-Bombay linie. De indemniteits-bill werd goedgekeurd; de Regering en de voornaamste redenaars spraken evenwel ten gunste van de instandhouding van de bankacte, met geringe wijzigingen. De kanselier der schatkist wil aan de banknoten van de bank van Engeland wettigen koers in Schotland gegeven hebben.

— Volgens een dagboek, sedert 1767 in de familie van dr. Forster gehouden, en over de weersgesteldheid loopende, is er immer een stormachtige maand gevolgd wanneer de nieuwe maan op zaturdag viel.

LUXEMBURG, 1 December.

Gisteren heeft Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, als stedehouder van Z. M. den Koning-Groothertog, de Stenden-vergadering van Luxemburg geopend. Z. K. H. heeft daarbij gewezen op de maatregelen, welke de Koning-Groothertog genoodzaakt is geweest te nemen, ter handhaving zijner regten en ter verzekering van de verbindtenissen, welke het groothertogdom bij tractaten zijn opgelegd; — met de verklaring, dat daarmede een stelsel is gevestigd, overeenkomstig met de belangen des Lands en dienstig om den bloei en de welvaart van hetzelve te bevorderen, indien de pogingen van den Souverein door de getrouwe medewerking der Stenden worden ondersteund. Z. K. H. verklaarde, te vertrouwen op het gezond verstand der Luxemburgers, met den wensch, dat deze op hunne hoede zullen zijn tegen de bewering, dat het gezag, aan het Huis van Oranje opgedragen, immer ten nadeele van de waarachtige belangen des Lands zou kunnen worden uitgeoefend, en met de betuiging, dat dit Huis, wakende voor zijne regten, tevens de ontwikkeling der vrijheden en der welvaart verlangt van de volken, over welke het regeert, en de bescherming hunner regten tegen misbruik en willekeur; dat de Vertegenwoordigers des Lands alzoo zijn geroepen om op eene breede schaal tot de uitoefening van het souverein gezag mede te werken, doch zonder de staatsmagt uitsluitend in zich op te nemen.

's GRAVENHAGE, 5 December.

Donderdag is door Z. M. op de gebruikelijke wijze in een bijzonder gehoor ontvangen de heer generaal der russische infanterie Mansouroff, ter overhandiging zijner geloofsbrieven als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Zijne Majesteit den Keizer aller Russen.

— Z. K. H. Prins Frederik Wilhelm van Pruissen is gisteren avond ten 6 ure, op H. D. terugreis van Londen naar Berlijn, met eenen extra spoortrein van Rotterdam in deze residentie aangekomen en aan het paleis van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden afgestapt.

— Aan den *Nord* wordt uit Berlijn gemeld, dat er sprake is van een huwelijksontwerp tusschen Prins Albrecht van Pruissen, den zoon van Prins Albrecht en Prinses Marianne der Nederlanden, met Prinses Maria, dochter van Prins Frederik der Nederlanden.

— Naar men verzekert moet de generaal-majoor Singendonck, inspecteur van

het wapen der artillerie, bedankt hebben voor de portefeuille van het departement van oorlog.

— Donderdag is in de afdeelingen der Kamer behandeld geworden het wetsontwerp tot buiten effect stelling en vervanging der fransche wet van 3 September 1807, op de interest. Naar men mededeelt, heeft dit wetsontwerp vrij algemeen in de afdeelingen goedkeuring ontvangen. Men heeft erkend, dat die wet volgens de regels van gezonde staathuishoudkunde niet langer kan blijven bestaan; de handel moest ook in de bepaling van de interest vrij blijven en niet worden belemmerd. De afschaffing was te noodzakelijker, daar de handel zich in voorkomende gevallen toch niet aan de wet van 1807 stoorde.

In de afdeelingen van de Tweede kamer is gisteren onderzocht het voorstel van de negen leden, houdende afschaffing van den accijns op het geslagt. Zeer vele leden verklaarden zich voor dit voorstel, dat zij beschouwden als eenen nieuwen stap op den weg tot afschaffing van de accijnsen op de eerste levensbehoeften en tot vermindering van de lasten. De finantiële toestand des Rijks gedoogde bovendien allezins deze afschaffing. Dezelve kon geschieden afgescheiden van de belastingsontwerpen der Regering. Anderen bestreden het voorstel, omdat daardoor die belastingsontwerpen op den achtergrond werden geplaatst. De gemoetkoming van de gemeenten was de hoofdvraag van het oogenblik. Tot bestrijding van de afschaffing werd gewezen op de wisselvalligheden van de koloniale baten. Eenigen gaven de voorkeur aan de afschaffing van den accijns op de brandstoffen en vreesden dat, door de afschaffing van den accijns op het geslagt, die onmogelijk zou worden.

Heden is de credietwet voor oorlog in de afdeelingen der Tweede Kamer onderzocht. De groote meerderheid heeft zich daarvoor verklaard, hoewel zij hare stem over de geheele begrooting voor 1858 voorbehield, terwijl men aandrong op vermindering van strijdkrachten en inkrimping van het defensie-stelsel.

HARLINGEN, 7 December.

Vrijdag avond jl. hielden de leerlingen der 2de tusschenschool, onder de leiding van hunnen onderwijzer, den heer J. F. Jansen, even als in het vorige jaar, eene openlijke zangles, die, tegen een entrée van 50 cent, door een talrijk publiek werd bijgewoond en tot aller genoegen afliep. Voor de opbrengst, ruim *f* 100, werden op den volgenden morgen de leerlingen der armenschool, in hun met vlaggen versierd schoolgebouw, feestelijk en ruimschoots onthaald. Ruim 250 behoeftige kinderen mogten alzoo ook het genot smaken van den St. Nikolaasdag, en kende hunne vreugde geene palen. Niet minder groot moet het genoegen geweest zijn van den onderwijzer en de leerlingen der 2de tusschenschool, door wier bemoeijing dat kinderfeest was aangebragt.

LEEUWARDEN, 7 December.

Er circuleert thans eene lijst van inteekening op tien voorstellingen, te geven door het tooneelgezelschap, onder directie van den heer J. J. Stoete en Comp. De beide proefvoorstellingen hebben duidelijk bewezen, dat de heer Stoete zich nog altijd in de gunst van het leeuwarder publiek mag verheugen. Wij twijfelen derhalve niet, of zijne kostbare onderneming zal ook verder van die zijde gesteund en de abonnementslijst met een tal van namen voorzien worden.

— Blijkens advertentie, in nos. 95 en 97 der courant, zal binnen kort door de notarissen Brandsma, te Schiermonnikoog, en mr. Witteveen, te Metslawier, worden overgegaan tot den openbaren verkoop van de uitgestrekte heerlijkheid of het eiland Schiermonnikoog, groot ruim 1000 bunders, waarvan ruim 600 duingrond, ruim 400 bouw- en weidland en eenige bunders huissteden, tuinen, enz.

Bij deze gelegenheid achten wij het niet onbelangrijk in herinnering te brengen, dat de heerlijkheid Schiermonnikoog vroeger het eigendom was der provincie Friesland, doch door de Staten, bij resolutie van den 27 Junij 1638, tot den openbaren verkoop daarvan, even als van nog meer andere eigendommen, werd besloten, ten einde de Provincie uit hare geldelijke ongelegenheid te redden. Bij koopbrief van den 1 November 1638, ging het eiland met zijne landen, zeeregten, impositien, civiele en criminele justitie, onder voorbehoud van het regt van souvereiniteit en homage te erkennen en te presteren, bij solemnelen eede van getrouwheid aan de Provincie in het bijzonder en ingevolge van dien aan de geheele Unie, over in handen van den heer Johan Stachouwer, heere van Ryebergen, St. Anne en Isseliettes voor de som van 18,151 goudgulden. Ofschoon in latere jaren soms nog gedeeltelijk van eigenaren hebbende gewisseld, bleef de heerlijkheid echter tot op den huidigen dag voor het grootste gedeelte steeds in het bezit der familie Stachouwer.

De geheele oppervlakte van het eiland beslaat 1088½ bunder, waarvan 1080 bij het kadaster belastbaar zijn gesteld. Met het vaste zeestrand is het 3 uur gaans in de lengte en 1 uur gaans in de breedte. De bevolking, die vóór 70 jaren 1200 zielen sterk was, bestond op den 31 December 1856 uit 446 mannen en 505 vrouwen, of te zamen 951. In vroegere tijden leefden de inwoners grootendeels van de vischvangst en zeevaart; thans maken landbouw en veeteelt de hoofdbron van bestaan op het eiland uit. Dat echter de zeevaart niet geheel is opgegeven, kan blijken uit het getal van 25 zeeschepen, die er nog steeds te huis behooren. De vroeger aanwezige zeebaken zijn in 1854 vervangen door twee kapitale kustlichttorens, die van wege het Rijk zijn gestigt en meer dan een ton gouds hebben gekost. Door hunne daarstelling werd in eene reeds lang erkende behoefte der scheepvaart voorzien. De veestapel bestaat uit: 19 paarden, 156 runderen, 99 schapen en 31 varkens. Schiermonnikoog heeft met Ameland de bijzonderheid gemeen, dat beide tot dusverre geheel van de longziekte onder het rundvee zijn verschoond gebleven, hetgeen voornamelijk is te danken aan de, bij het ontstaan dier ziekte in Friesland, getroffen maatregelen tegen den invoer van rundvee van den vasten wal.

Wat het staatsregtelijke betreft, zoo verkeerde Schiermonnikoog, als geen 25 kiezers voor den gemeente-raad tellende, tot 30 Junij 1856 in de uitzondering, bedoeld bij art. 293 der gemeente wet. Voor de Tweede Kamer en de Provinciale Staten telt het eiland 6 kiezers.

Dat de aandacht zeer op dezen belangrijken verkoop is gevestigd, spreekt van zelven. Algemeen hoopt men, dat de eigendomsovergang geene verandering in den toestand der landgebruikers zal brengen en de nationaliteit des eilands bewaard blijve.

— Z. M. heeft goedgevonden: 1°. met den 15 December 1857 o. a. te benoemen tot lid van het collegie voor de zeevisscherijen, de heer S. Hingst, lid der Provinciale Staten van Friesland, te Harlingen; 2°. tot voorzitter van het collegie te benoemen dr. H. van Beeck Vollenhoven; 3°. met den 15 December 1857 te ontbinden de commissie benoemd bij besluit van 6 November ll., belast om de Regering voor te lichten aangaande eenige punten, die, ter uitvoering der aangehaalde wet, nog voorbereiding behoeven.

— Z. M. heeft o. a. benoemd tot lid der commissie, belast met het onderzoek der jaarlijksche algemeene koloniale rekening over 1856, onder voorzitterschap van den minister van kolonien, jhr. T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

— Door Z. M. zijn benoemd: 1°. tot procureur bij de arrondissements-regtbank te Heerenveen, de heer mr. J. C. Bergsma, advocaat te Groningen; 2°. tot burgemeester der gemeente Haskerland, de heer M. L. van de Woestijne Voerman, met bepaling dat hij tijdelijk belast zal blijven met de betrekking van burgemeester der gemeente Doniawerstal.

— Z. M. heeft goedgevonden: 1°. aan mr. J. C. C. van Scheltinga Bergsma, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als kapitein bij de 5de kompagnie van het 2de bataillon der 3de afdeeling rustende schutterij in deze provincie, en zulks wegens verandering van woonplaats; 2°. bij de 2de afdeeling, 2de half-bataillon dier schutterij te benoemen, tot majoor-kommandant den heer R. L. Fruitier de Talma, thans kapitein.

— Door Z. M. is pensioen verleend aan: John Bake, emeritus hoogleeraar in de faculteit van bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Leyden, ten bedrage van *f* 3500, en aan mr. H. Nienhuis, emeritus hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Groningen, ten bedrage van *f* 2710 's jaars.

— Van Drutens & Bleekers *Goedkoope Bibliotheek voor alle Standen* is eene dier uitgaven, waarvan men kan zeggen, dat zij goed *blijft*. Reeds meer dan eens spraken wij ons gunstig oordeel uit over deze onderneming, waarvan de hoofdredactie is toevertrouwd aan mannen, die de wetenschap trachten te *populariseren*, zonder haar te *vulgariseren*. In waarheid is dit van toepassing op het werk, waarvan wij thans het 1ste deel hebben aan te kondigen: *Het heelal in zijne wonderen*, populaire voorstelling der sterrekunde en natuurkundige aardrijkskunde, door A. Diesterweg, vrij bewerkt naar den vijfden druk uit het hoogduitsch, door dr. W. Gleuns jr., met platen. Gelijk door binnen- en buitenlandsche bevoegde beoordeelaars is erkend, is het genoemde werk bij uitstek geschikt, om de kennis der sterrekunde en sterrekundige aardrijkskunde op regte wijze aan te brengen, dat is zóódanig, dat de beoefening zelve rijke vruchten draagt voor de ontwikkeling van het verstand en voor de vorming van het hart. Het wordt dan ook algemeen beschouwd als een model voor alle onderwijs in natuurkundige wetenschappen en als zoodanig mede ten zeerste door den geleerden vertaler aanbevolen, zoodat wij voor ons er niets meer hebben bij te voegen, dan den wensch, dat het hoogst nuttige boek een tal van lezers vinde.

— In den botanischen tuin te Bonn, waar in den jongsten tijd proeven werden genomen, om buitenlandsche gewassen te acclimatiseren, staat thans een vier voet hooge theeboom in de open lucht in vollen bloei, alsmede een vijgenboom, die dit jaar reeds voor de tweede maal vruchten draagt.

234ste STAATS-LOTERIJ.

Tweede klasse.

1ste trekk. Nos. 10142 en 4588, ieder een prijs van *f* 1000. No. 366, een prijs van *f* 1500. — 2de trekk. Nos 1967 en 17351, ieder een prijs van *f* 1000. No. 6757, een prijs van *f* 5000. — 3de trekk. No. 7277, een prijs van *f* 20,000. No. 11459, een prijs van *f* 2000. No. 19362, een prijs van *f* 1500. No. 8086, een prijs van *f* 1000. — 4de trekk. Geene.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 7 December.

Nederland	W. Schuld	2½	pCt.	61¼	Rusland	Obl. H. & Co 1798/1816	5	pCt.	102¾
Dito	Dito	3	„	72⅛	Dito	„ Dito 1828	5	„	101¾
Dito	Dito	4	„	94⅛	Dito	„ Dito	4½	„	
Dito	Amort.Sijnd.	3½	„		Dito	„ Dito	4	„	83
Dito	Hand-Maats.	4½	„	139	Dito	„ S. & Co.	4	„	82
Spanje	Obligatien	1½	„	24 11/16	Oostenrijk	Metalliek	5	„	70 1/16
Dito	Dito	3	„	41	Dito	Nationale	5	„	72 11/16
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	36¼	Dito	bet. Amst.	5	„	84¼
Portugal	Obligatien	3	„	43 11/16	Dito		2½	„	36¾

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 92⅛, 6de serie 96 1/16, Portugal 3 pCt (1856) 42⅞.

LONDEN, 7 December. Consols 91⅜, op Januarij levering 92¼. — Tarwe bij ruimen aanvoer 3/, Garst en Haver 1/ lager. — Raapolie 45/, Lijnolie 29/. — Boter (friesche 120/, (groninger) 90/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 3711 Runderen, 45 Kalveren en 18,640 Schapen. Runderen en Schapen waren iets lager, Kalveren onveranderd.

AMSTERDAM, 7 December. Granen zonder handel. — Koolzaad levendig, op 9 vat op April 73 p. v. — Raapolie, vliegend *f* 38¼, op Mei *f* 39⅜.

LEEUWARDEN, 4 December. Boter *f* 52. Aanvoer 460 ¼, 242 ⅛ en 69 1/16 vaten. — Veemarkt: 437 Runderen, als: 119 vette Koeijen *f* 85 à *f* 240, 157 melke *f* 70 à *f* 165, 59 vare *f* 70 à *f* 145, 26 Vaarsen *f* 75 à *f* 128, 33 Pinken *f* 50 à *f* 90, 15 Ossen *f* 85 à *f* 145, 3 Stieren *f* 55 à *f* 132, 8 vette Kalveren *f* 12 à *f* 30 en 17 gras *f* 14 à *f* 40; — 167 Varkens, als: 46 vette *f* 68 à *f* 132, 32 vette Biggen *f* 32 à *f* 68 en 89 magere *f* 5 à *f* 34; — 531 Schapen, als: 295 vette *f* 16 à *f* 38, 36 melke *f* 8 à *f* 17, 38 magere *f* 7 à *f* 12, 162 Lammen *f* 5 à *f* 15 en 10 Werkpaarden *f* 25 à *f* 80. Al het Rundvee, voornamelijk de vette Koeijen, hooger; Varkens en Schapen prijshoudend.

GRONINGEN, 4 December. Tarwe overal in de beste soorten prijshoudend, Rogge en Boekweit slap, Garst iets lager, dikke Haver bijna in een doen, blanke Voer 10 ct. lager, Boonen en grove Gort als voren. — Koolzaad te vergeefs aangeboden. — Raapolie *f* 39⅛.

DIAKENEN DER NED. HERVORMDE GEMEENTE te *Leeuwarden* maken bekend, dat de gewone jaarlijksche **WINTER-COLLECT** ten behoeve der Armen van hunne Administratie, zal plaats hebben op **Woensdag 9 December 1857.** Het zal voorzeker niet noodig zijn, den nood der aan hunne zorg toevertrouwde armen hier breedvoerig bekend te maken; — zij nemen alleen de vrijheid te wijzen op dien hoogen nood en op het groote getal der bij hunne Administratie bedeelden en roepen daarom dringend, maar met vertrouwen, de liefdadigheid van de Ingezetenen van Leeuwarden in, die steeds toonden de armoede te willen lenigen en ook in dezen Winter hen in staat zullen willen stellen, in de behoeften der Armen te kunnen voorzien. *Namens Diakenen voornoemd,*

Leeuwarden, den 4 December 1857. J. VAN DAM JR., *Voorzitter.*

*** Vijf en twintig-jarige Echtvereeniging van:
Leeuwarden,
den 5 December 1857.
JACOB S. DE VRIES en
BRANDINE I. REIJZER.

*** Ondertrouwd:
Harlingen,
29 November 1857.
S. ZAAGSMA en
A. DE JAGER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, HENRICA WIERSMA, Echtgenoote van
Dragten, 27 November 1857. E. J. ATTEMA, *Notaris.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welge schapen MEISJE D. IJ. IJPES. geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, 27 November 1857. T. R. DIJKSTRA.

*** Bevallen van een ZOON A. S. FONTEIN — DE VREE.
Halingen, 29 November 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote H. VAN DER SLUIS — POSTHUMA, van een ZOON.
Hemrik 30 November 1857. P. J. VAN DER SLUIS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ANNA GORTER, hartelijk geliefde Echtgenoot van
Utrecht, JACOBUS VAN WIJK ROELANDSZOON,
den 1 December 1857. *Directeur der Cellulaire Gevangenis.*

*** Bevallen van eene DOCHTER C. M. ECK, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, 2 December 1857. DIRK FONTEIN Fz.

*** Door Gods goedheid bevallen van een' ZOON S. VAN DER SCHEER — MEINESZ.
Huins, 3 December 1857.

*** Heden beviel van een welgeschapen ZOON Vrouwe F. S. C. INSINGER, veel geliefde Echtgenoote van
Amsterdam, 3 December 1857. Jhr. S. SPEELMAN.

*** Bevallen van een ZOON G. VAN DER HEIDE, Echtgenoot van
Harlingen, 3 December 1857. J. JELGERHUIS SWILDENS.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER S. IJPES, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 3 December 1857. R. J. DORAMA.

*** Bevallen van een' ZOON S. STOCKMANN, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 5 December 1857. H. BISSCHOFF.

*** Heden overleed op den Huize Bramel, Vrouwe ANNA MARIA VAN POPPENHUIJSEN, Douairière Jhr. C. J. J. STORM VAN 'S GRAVESANDE VAN DEN BRAMEL, in den ouderdom van 59 jaren en ruim 8 maanden.
Vorden, 24 November 1857.

*** Heden ontsliep mijne dierbare Echtgenoote GERTJE BRUINING, in den ouderdom van ruim 41 jaren.
Leeuwarden, den 26 November 1857. P. CLERK, *Zadelmaker.*

AKKRUM, den 29 November 1857. Heden morgen omstreeks 7 uur overleed, tot onze innige droefheid, onze oudste Dochter JIKKE, in den jeugdigen leeftijd van ruim 14 jaren.
SIJNE P. HOIJTEMA.
ANGENIETJE W. v. D. MEULEN.

*** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van 92 jaren 7 maanden en 2 dagen, onze geliefde Moeder FETJE TJEERDS VAN ALTHUIS, Weduwe van AUKE JETZES DE JONG, nalatende 5 Kinderen, 27 Kindskinderen en 25 Achter-Kindskinderen.
Wij hopen dat haar afsterven zalig mag zijn gelijk haar heengaan zacht was.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.
Hijlaard,
den 30 November 1857.
EELKE AUKES DE JONG.
MARIJKE DURKS VISSER,
mede uit naam der overige Kinderen en Behuwdkinderen.

*** Op den tweeden December 1857 overleed te Heerenveen, Jonkheer DANIEL ENGELEN, Kantonregter aldaar, in den ouderdom van zes en zestig jaren.

*** Heden morgen ontsliep zacht en kalm, na eene schijnbaar niet gevaarlijke ongesteldheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote en mijner Kinderen en Behuwddochter zorgdragende Moeder, HERMINA STENVERS, in den ouderdom van ruim 61 jaren, nadat ik, gedurende eene reeks van 30 jaar, met haar in den gelukkigsten echt verbonden was.
Franeker, 2 December 1857. J. H. BEHRNS.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, na een langdurig sukkelen, onze eenige geliefde Zoon PIETER DIRKS VAN DER STAL, in den bloeijenden leeftijd van bijna 24 jaren.
Franeker, 2 December 1857. D. P. VAN DER STAL.
Eenige kennisgeving. J. P. BROERSMA.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen overleed heden morgen ten 6 ure mijn dierbare Echtgenoot KLAAS PIETERS DE GROOT, in den ouderdom van 82 jaren en ruim 11 maanden, waarvan ik 56 jaren hoogst gelukkig met hem mogt vereenigd zijn. A. G. DE BOER,
Ried, den 3 December 1857. Wed. K. P. DE GROOT

*** Heden morgen overleed ten onzen huize, onze innig geliefde en algemeen beminde Zoon HEIN, in leven Onderwijzer te Idaard, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 33½ jaar.
Wirdum, den 3 December 1857. E. DE HAAN.
Algemeene kennisgeving. MAAIKE DE HAAN — STEENSTRA.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van slechts vier dagen, ons jongste Kind GEESSINA STAAL, in den ouderdom van bijna een jaar.
Groningen, JOH. BROESE.
den 3 December 1857. T. BROESE — WESTERHOFF.
Tevens bijzondere kennisgeving.

*** Heden avond omstreeks 8 uur overleed, na eene langdurige sukkeling en in de laatste dagen smartelijk lijden, kalm en gelaten, mijn veelgeliefde eenige Zoon ARJEN BINDERTS JONKER, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren en ruim 3 maanden. — Wat ik bij het klimmen mijner jaren in hem verlies, weet God, van wien ik hulp verwacht, om als een Christen, in Zijnen wil eerbiedig te berusten.
Holwerd, 5 December 1857. B. A. JONKER.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

BRITSWERD, den 5 December 1857. Heden overleed onze veelgeliefde oudste Dochter CATHARINA FRANCINA, in den ouderdom van tien jaar en ruim 10 maanden. D. RIEMERSMA, *Onderwijzer.*
A. RIEMERSMA — V. D. MEULEN.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 65 jaren, na eene kortstondige ziekte van eenige dagen, mijn geliefde Echtgenoot WARNER EISMA, gepensioneerd Rijksambtenaar der 1ste klasse.
Dockum, den 5 December 1857. M. W. EISMA — RÜSNER.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Tot mijne innige droefheid, overleed in den afgeloopen nacht, in den ouderdom van ruim 39 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer JACOBUS SJOERDS HANNEMA. — Met mijne vijf Kinderen, allen te jong om het hun getroffen zware verlies te beseffen, staar ik, en allen, wier leven hij nuttig was, den overledene in diepen weedom na. M. A. D. FONTEIN,
Harlingen, 5 December 1857. Wed. J. S. HANNEMA.

DRONRIJP, 6 December 1857. Heden overleed, tot mijne bittere smart, mijne dierbare Echtgenoote AAFKE PIETERS BUWALDA, in den ouderdom van 52 jaar en 9 maanden, waarvan ik ruim 23 jaar met haar in den genoegelijksten echt heb geleefd. S. H. WESTERVELD.
Eenige algemeene kennisgeving.
Op uitdrukkelijk verlangen van de Overledene zullen geene uitwendige teekenen van rouw worden gedragen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 1 tot en met den 7 December 1857 aangegeven: 21 Geboren. 5 Overleden. Gehuwd 2 paren.

Het tegen den 10 December e. k. aangekondigde BOELGOED VAN MANUFACTUREN enz., in de *Concertzaal* te **Sneek**, wordt **UITGESTELD.**

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK maken bekend, dat in hunne vergadering van heden, van de schuld, spruitende uit de negotiatie van ƒ 50,000, tegen 4 percent, ten laste van de Stad, is **uitgeloot** no. 20, en van die van ƒ 50,000, tegen 4½ percent, no. 85, wordende de houders herinnerd, dat het kapitaal tegen overgifte van de originele Obligatiën en de onverschenen Coupons, kan worden ontvangen ten Kantore van den Gemeente-Ontvanger te Sneek, na den 4 Januarij 1858.
Sneek, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*, WOUDA.
den 5 December 1857. *De Secretaris.* HAGA.

GELDLEENING,

groot ƒ 53,000, tegen 4½ procent.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN OPSTERLAND is voornemens, ten behoeve den aanleg van eenen Kunstweg van *Olterterp* over *Ureterp* en *Friesche palen*, naar de grenzen van de provincie *Groningen*, aan te gaan eene geldleen groot **ƒ 53,000**, tegen eene intrest van 4½ %, en tot geen minder aandeelen dan ƒ 500, te storten in een termijn, en wel op den 30 Mei 1858.
De inschrijving voor deze Geldleening, is geopend van 1 December tot 15 December e. k., ten Kantore van de Heeren *A. Bloembergen en Zonen* te *Leeuwarden*, alwaar de, door Heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, bij resolutie dd. 5 October ll., no. 24, goedgekeurde voorwaarden ter lezing liggen.
Beetsterzwaag, J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
den 28 November 1857. J. T. DE HAAN, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL convoceren bij deze, de Hervormde Floreenpligtigen van Wons en Lollum, om te compareren als die van Wons op Vrijdag den 11 December 1857, en die van Lollum op Zaturdag den 12 December 1857, beiden 's voormiddags 11 uur, in de respective Dorpskerken, ten einde te delibereren en te besluiten tot verhooging van de tractementen der Predikanten in die dorpen; en deswege het **alterum tantum** van Rijkswege aan te vragen.
Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 2 December 1857. T. MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HASKERLAND zullen, *Dingsdag* 15 *December* 1857, 's voormiddags 11 uur, in het Logement van de Weduwe *A. M. Cornet* te *Joure*, in het openbaar aanbesteden: Het HERSTELLEN en VERBETEREN van den **Zandweg** door *Snikzwaag;* — volgens Bestek, waarvan exemplaren ter lezing liggen ter Secretarie der Gemeente, in bovengemeld Logement, en in het Logement „*de Walvisman*" te Lemmer.
Joure, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 7 December 1857. A. S. KEVERLING, *L. B.*
W. B. VAN DER VEEN, *Secretaris.*

Inpoldering en droogmaking van de Hasker- en Rottumer Veenplassen.

HET POLDER-BESTUUR van den **Grooten Sint Johannesgaster Veenpolder** in **Schoterland** en **Haskerland** roept bij deze op de eigenaren der Gronden en Wateren, gelegen tusschen den nieuw aangelegden Kunstweg door *de Haske* ten noorden, den herstelden Rijdweg van *Sint Johannesga* naar *Oudehaske* ten westen, *het Rotstervoetpad* ten zuiden en *den Polderdijk* ten oosten, om te compareren in het Gemeentehuis van *Schoterland* te *Heerenveen*, op Maandag den 21 December 1857, des voormiddags ten 10 ure, ten einde gehoord te worden omtrent een plan tot afzonderlijke bedijking en droogmaking dier wateren, en daarop een bepaald besluit te nemen; zullende diegenen, welke alsdan niet in persoon, of bij gemagtigden, opkomen, gerekend worden, in het genomen besluit in te stemmen.
Heerenveen, *Het Polder-Bestuur voornoemd*,
den 3 December 1857. A. MEINESZ, *Voorzitter.*
R. BINKES, *Secretaris.*

Bepaling van Maalgelden in den Grooten Sint Johannesgaster Veenpolder.

HET POLDER-BESTUUR van den **Grooten Sint Johannesgaster Veenpolder** in **Schoterland** en **Haskerland** maakt door deze aan de Ingelanden van dien Polder bekend, dat een plan van regeling der Maalgelden, welke van de daarin gelegene Gronden en Wateren geheven zullen worden, ter Secretarie van de Gemeente *Schoterland* te *Heerenveen*, op de gewone kantoren, ter inzage van de belanghebbenden zal liggen van af Maandag den 7 tot en met Zaturdag den 19 December 1857; — voorts dat het Polder-Bestuur op Maandag den 21 December e. k., des middags ten 12 ure, ten voornoemden Gemeentehuize eene vergadering zal houden tot het aanhooren der reclames en bedenkingen, welke tegen bedoeld plan mogten worden ingebragt, en eindelijk, dat alle belanghebbenden, die alsdan niet verschijnen om hunne bezwaren daartegen in te dienen, gerekend zullen worden, de voorgestelde regeling goed te keuren.
Heerenveen, *Het Polder-Bestuur voornoemd*,
den 3 December 1857. A. MEINESZ, *Voorzitter.*
R. BINKES, *Secretaris.*

HET BESTUUR van den **Hasker-Veenpolder** brengt, naar aanleiding van het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie, dd. 23 November 1857, no. 6, ter kennis van de Ingelanden, dat een voorstel tot *wijziging* en *aanvulling* des reglements voor de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van gemelden Veenpolder, ter inzage voor de Ingelanden wordt nedergelegd bij den Secretaris des Polder-Bestuurs, te *Joure*, gedurende *drie* weken, te rekenen van *Dingsdag den 8 December* 1857. *Het Polder-Bestuur voormeld*,
Joure, K. A. KORF, *L. P.*
7 December 1857. W. B. VAN DER VEEN, *Secretaris.*

AANBESTEDING VAN DE LEVERING VAN VLEESCH EN BROOD,

ten behoeve van het Burger Weeshuis alhier; waar de Voorw. ter lezing liggen.

AANZIENLIJKE VERKOOPING VAN EENE GROOTE PARTIJ 5/4 FIJNE LINNENS (ZUIVER GAREN).

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op *Maandag den* 14 *December* 1857, en zoo noodig volgende dagen, van *'s morgens* 11 *tot 's namiddags* 3 *uur*, op de Kleine Zaal van den Heer W. van der Wielen, in de Sacramentstraat aldaar, publiek verkoopen:
Eene groote partij 5/4 fijne LINNENS, zijnde alle zuiver garen.
De bezigtiging zal kunnen plaats hebben op Vrijdag en Saturdag den 11 en 12 December e. k., telkens van 12 tot 3 uur des middags.

DE Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal publiek veilen:
1. Eene propere BURGER-HUIZINGE, voorzien van 2 nette Onder- en 1 Bovenkamer, alsmede ruimen Gang, Gelderij, waarin 2 beste Regenwatersbakken, Keuken, ruim **Erf**, **Bleek**, **Plaats**, Put, Vuurhok en Secreet c. a., staande in de Kleine Kerkstraat te Sneek; laatstelijk bewoond door den eigenaar H. Banning.
2. Eene WOONHUIZINGE, voorzien van twee **Werkplaatsen**, waar boven eene ruime Woonkamer, staande in de Kruizebroederstraat te Sneek; bewoond door T. Banning.
3. Eene prompte WOONKAMER, in de Zwarte Paardesteeg te Sneek.
4. Een ruim BLEEKVELD met **Vuurhok**, tegenover gemelde Woonkamer aldaar; perceelen 3 en 4 in huur bij Abe de Vries. **Alles te aanvaarden** 12 Mei 1858.

Wie gading maakt kome op Donderdag 10 December 1857, 's avonds 7 uur, bij de provisionele toewijzing, ten huize van Willem Martens de Boer te Sneek.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 5 jaren, van 1858 tot 1863:

Eene zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE en SCHURE no. 1 c. a., staande en gelegen aan den Rijdweg de Groenedijk en aan het Vaarwater de Houkesloot in de nabijheid van Sneek, onder het behoor van Oppenhuizen; de Landen alle in ééne kavel gelegen, groot volgens Kadaster 42 bunder 62 roede (116 pondm.), — waaronder niet begrepen zijn eenige afgelegene perceelen, welke buiten verhuring blijven; — thans door den eigenaar F. G. Lanting bewoond. — De condities liggen ter lezing bij den Kastelein Meijer in het Hooghuis te Sneek. De briefjes moeten vóór of op Dingsdag den 22 December e. k. franco worden ingeleverd ten Kantore van den Notaris **A. HAAGSMA** te Sneek.

Verkooping te Dokkum.

DE Notaris A. A. LAND te Franeker zal, op Donderdag den 10 December 1857, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Logementhouder Donker te Dokkum, provisioneel verkoopen:
Eene hechte en sterke WOON- en WINKEL-HUIZING, op een der fraaiste en neringrijkste standen te Dokkum, waarin sints zeer lange reeks van jaren met het beste succes Kruideniers-Affaires zijn gedreven, bestaande in: een Voorhuis, beneden twee Kamers en een Kamertje, Keuken, ruimen Kelder, Put, **Plaats**, **Bleek**, Regenwatersbak, **Pakhuis** met vrije Ingang, ruime Zolders, eene flinke Bovenkamer en vele andere geriefelijkheden, geteekend wijk B no. 39, Kad. A 94; in eigen gebruik bij den Heer H. van Straten.
Op de verkoopdagen te bezigtigen.

BOELGOED TE MAKKUM.

DE Notaris MANN zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, Vrijdag 11 December 1857, 's morgens precies 9 ure, ten sterfhuize van den Wel-Eerwaarden Heer Leemkoel, in leven R. K. Pastoor te Makkum, bij boelgoed verkoopen:
Een' zeer deftigen en uitmuntend geconserveerden INBOEDEL, hoofdzakelijk bestaande in: wel gevulde Bedden met toebehooren, paardeharen Matras, Ledikant, mahoniehouten Secretaire, dito Chiffonnière, Ladetafel, Spiegel- en Waschtafeltjes, mahoniehouten Tafel met inlegbladen, Schuiftafels, 12 fraaije Stoelen met mahoniehouten zittingen en 1 Fauteuil, vele andere Stoelen, Pendule, Stoeltje-Klok, fraaije Spiegels en Schilderijen, Tafellampen, Kagchels, Haard- en Keukengereedschap, beste Tapijten, Carpetten, Gang- en Traploopers, Cristal- en Glaswerk, Porcelein-, Engelsch- en ander Aardewerk, Mangel en Linnenpers, fijne damasten en andere Tafellinnens, eene partij Beddelinnen en hetgeen verder zal worden aangeboden.
De Goederen zullen den dag vóór den verkoop, 's nademiddags van 2 tot 4 uren, kunnen worden bezigtigd.

HOUTVEILING BIJ DE GAZ-FABRIJK TE *LEEUWARDEN.* — De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal, op Vrijdag den 11 December 1857, des morgens ten 10 ure, ten huize van F. Boermans, Logementhouder bij de Gaz-Fabriek te Leeuwarden, bij boelgoed, tegen gereede betaling, verkoopen:
Eene mooije partij goed gesorteerde VUREN PLANKEN van verschillende zwaarte, waaronder 300 stuks 30 streeps; voorts beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN, enz.

Verkooping van Huizen te Bolsward.

DE Notaris LEDEBOER te Bolsward zal aldaar, op Zaturdag den 19 December 1857, des avonds ten 7 ure, in het Logement *het Rood Hert*, publiek veilen:
1. Eene uitmuntende WINKEL-HUIZINGE, zeer geschikt tot uitoefening van eene Koperslagerij of dergelijke affaire, met **Tuin** en **vrije Steeg**, staande aan de Wipstraat bij de Waag te Bolsward; bewoond door J. G. Keilman.
2. Eene sterke HUIZINGE met grooten **Tuin** en **Bleek** c. a., staande aan het Kleinzand aldaar; bewoond door Jelle H. Postma en anderen, en zulks in 3 perceelen.
3. Eene hechte HUIZINGE c. a., aan de Groote Kampen aldaar; bewoond door Eeltje Banning en anderen.
4. Eene dito DITO c. a., op het Hoog aldaar; bewoond door Jillert de Boer.
5. Eene HUIZINGE met **Erf** en **Tuin** c. a., op de Hoekaad aldaar; bewoond door de Wed. Tjepke P. van Vellinga.

Allen vrij te aanvaarden den 12 Mei 1857.
Informatien ten Kantore van opgenoemden Notaris.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, op Woensdag den 9 December 1857, des namiddags 3 uur, ten huize van Sijbren A. Dooper, Kastelein aldaar, tegen uitloving van strijk- en verhooggeld, provisioneel veilen:

1. Een HUIS en ERF, staande en gelegen te Wijckel, bekend ten Kadaster sectie B no. 142, groot 99 el, benevens de noordkant van het daarbij gelegen **Weidland**, sectie B nos. 883 en 884, in het geheel groot 74 roede 30 el; bij de Wed. S. W. Tjietjema in gebruik.
2. Een HUIS en ERF aldaar, bekend ten Kadaster sectie B no. 882, groot 9 roede; bij Pieter Hanzes van Dijk in huringe; benevens de Zuidkant van het daarbij gelegen **Weidland**, sectie B nos 883 en 884, in het geheel groot 74 roede 30 el.

Alles behoorende aan de Weduwe en Erven Sijtze Willems Tjietjema. — Het 1 perceel den 12 Mei 1859 en het 2 perceel den 12 Mei 1858 te aanvaarden.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. W. J. HEMSING aldaar, ingevolge regtelijke magtiging, op Woensdagen den 9 December 1857, provisioneel, ten huize van Johannes A. Schaafsma, Kastelein te Balk, en den 23 daaraanvolgende, finaal, ten huize van Egbert R. Hoekstra, Kastelein aldaar, telkens des avonds 7 uur, tegen uitloving van strijk- en verhooggeld, in het openbaar verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en ERF, met vrije **Steeg** aan den zuidwestkant, staande en gelegen aan de Wijckelerzijde, te Balk, geq. met no. 119, bekend ten Kadaster van de gemeente Balk, sectie A no. 166, Huis en Erf, ter grootte van 3 roede 10 el; thans bij Jacob E. Hoekstra in gebruik.
2. Eene HUIZINGE en ERF met **Tuin en Steeg**, aan den zuidwestkant, staande en gelegen aan de Wijckelerzijde te Balk, geq. met no. 141, bekend ten Kadaster van de gemeente Balk, sectie A no. 143, ter grootte van 6 roeden 60 el; thans bij S. Severijn en anderen in gebruik.

Beide perceelen den 12 Mei 1858 te aanvaarden.

DEZELFDE NOTARIS zal, op tijd en plaats voornoemd, mede veilen en verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERF, staande en gelegen aan de Harichsterzijde, op het westeind te Balk, geq. met no. 83, bekend ten Kadaster van de gemeente Balk, sectie A no. 223, Huis en Erf, groot 1 roede 95 el; thans bij Hille Pieters Nota en anderen in gebruik; den 12 Mei 1858 te aanvaarden.

VERKOOP EENER ZATHE EN LANDEN.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten zal finaal verkoopen:

a. Eene vruchtbare **ZATHE en LANDEN**, staande aan den Weg naar Smalle Ee, en gelegen onder Boornbergum, groot 34 bunder 73 roede, waarvan circa 15 bunder, meerendeels puik beste, aan het Water gelegen Maden. In gebruik bij de Erven B. H. Heinstra; staande in 25 perceelen op *f* 20,459.

b. 4 beste kampen TRISK, groot 2 bunder 55 roede, gelegen aan voorschreven Zathe; eigen aan R. H. de Vries; staande in 2 perceelen op *f* 1850.

De palmslag is Donderdag 10 December, 's middags 2 uur precies, in het Logement bij Jonker te Dragten.

Verkoop eener Bakkerij.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten zal provisioneel veilen:

Eene hechte HUIZINGE en beklante BAKKERIJ, met **Tuin** en **Grond**, staande in de Compagnie te N. Dragten, groot 28 roede; de eenige Bakkerij aldaar; in gebruik bij den eigenaar S. P. Bok; inmiddels **uit de hand TE KOOP.**

De veiling is Donderdag 10 December, 's avonds 7 uur, in het Logement *de Feniks* te Dragten.

Verkoop eener Herberg.

De Notarissen E. J. ATTEMA te Dragten en H. DOUMA te Gorredijk zullen verkoopen:

Eene op uitmuntenden stand geplaatste HERBERG, met SCHUUR, STALLING, **Erf en Bouwgrond**, benevens achtergelegen GREIDKAMP, groot 1 bunder 65 roede, staande te Friesche Palen aan de Ureterpervaart bij de brug aan den nieuw gelegden Kunstweg; in huur bij Boke Talsma tot Mei 1858.

De provisionele verkoop is Zaturdag 19 December, 's middags 4 uur precies, in voorschreven Herberg.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten zal, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

Eene uitmuntende fenne WEIDLAND, gelegen te Oudega, groot 3 bunder 60 roede; eigen aan J. J. v. d. Berg. — De veiling is Maandag 14 December, 's middags 4 uur precies, bij J. E. Hoekstra te Oudega.

VERKOOP OP AFBRAAK.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND te Harlingen zal, ten verzoeke van den WelEd. Gestr. Heer Mr. A. G. VAN VELSEN WIERSMA, Advocaat aldaar, te Harlingen in de Herberg de Makkumer Wagen, bij Theunis Beidschat, op Zaturdag den 12 December 1857, des namiddags ten een uur precies, publiek op afbraak, alzoo zonder inbegrip van den Grond, veilen en verkoopen:

Eene ruime HUIZINGE en SCHUUR, het Huis gekwoteerd K no. 11, staande onder het dorp Kimswerd, aan den Bolswarder Kunstweg, en behoorende tot de Zathe en Landen bij W. W. Anema in gebruik.

Het te veilene is dagelijks te bezigtigen en zijn inmiddels Conditien te vernemen bij den Notaris en Mr. WIERSMA voornoemd.

VERHURING TE *AKKRUM.* — De Notaris EVERTSZ zal, op Woensdag 16 December 1857, namiddags *drie* ure, bij Mebius op de Oudeschouw, voor 5 jaren verhuren: Twee perceelen zeer uitmuntend WEID- of FENLAND, het *Kloosterland* genaamd, liggende aan en bij den Leppedijk onder Akkrum, het eene groot 3 b. 4 r. 10 e. en het andere 3 b. 71 r. 60 e.

BOELGOED. R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Woensdag den 9 December 1857, des voordemiddags 9 uur, ten huize van den Kastelein Bikbergen, op de Koemarkt aldaar, verkoopen: Eene partij MANUFACTUREN, waarbij wollen en sitzen Dekens; voorts BRANDKAST, 50 KAGCHELS, fijne gepolijste HAARDSTELLEN en IJZERWAREN, compleete ZILVERSMIDS-GEREEDSCHAPPEN, zoomede WINKEL-GEREEDSCHAPPEN, 5 KLOKKEN, CIGAREN, enz.

Er kan worden bijgevoegd.

Heden te bezien, des voordemidd. van 10—12 en des nademidd. van 2—4 uur.

VERKOOP VAN PLANKEN EN PALEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Vrijdag den 11 December 1857, des voordemiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen:

Eene partij van 6 à 700 NIEUWE PLANKEN, van differente lengte dikte en breedte, zoomede GREENEN PALEN.

VERKOOP VAN 4 A 6 LADINGEN BEKANT EIKENHOUT.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Maandag den 14 December 1857, des voordemiddags 10 uur, bij de Gazfabriek aldaar, verkoopen: 4 à 6 ladingen bekant Zwolsch EIKENHOUT, bestaande in zwaar Zaaghout, eene aanzienlijke partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN.

T. KOOPMANS te Beetsterzwaag zal, bij boelgoed, verkoopen:

Ongeveer 30 beste WINTERVARKENS, aan te voeren door den Koopman A. J. VELTMAN te Oostermeer.

Wie gading maken komen op **Donderdag** den 10 December 1857, ten huize van den Logementhouder M. Koopmans te Opeinde, en

op **Vrijdag** den 11 December 1857, ten huize van L. Bouma, Logementhouder te Beetsterzwaag, telkens des namiddags ten *een* uur.

Verhuring bij geslotene briefjes,

voor den tijd van 5 jaren, van 1858 tot 1863;

van eene **ZATHE** en **LANDEN**, met de daarop staande nieuwe, netgebouwde HUIZINGE en SCHUUR cum annexis, staande en gelegen aan de Vaart, in de Hempenster Meer onder Warga, de Landen groot ruim 29 bunder (van ouds 80 pondematen); bij Lammert Ages Kalsbeek als mede-eigenaar in gebruik.

De Conditien hiervan liggen ter lezing ten huize van de Weduwe Post, Logementhoudersche buiten de voormalige Wirdumerpoort te Leeuwarden, en de briefjes franco in te zenden ten huize van T. SIKKEMA te Grouw, onder letter K, vóór of op den 16 December 1857.

Bij **geslotene briefjes TE HUUR:** Eene **ZATHE** in den Zuidhoek onder *Vrouwen-Parochie*, op het Oude Bildt; bij G. A. van der Meer in huur, nu groot 83 bunder 76 roede (92 pond.) Greide, doch een stuk Bouw, en eene ARBEIDERSWONING, van Petri en Mei 1858—1865, waarop in 1858 eene geheel nieuwe Huizinge en Schuur zal worden gebouwd. — Conditien te vernemen en briefjes op 11 December e. k., franco in te leveren bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR,

voor 3 of meer jaren:

Eene WINKEL-HUIZING met ruime **Tuin** en **Erf**, midden in de Buurt te St. Nicolaasga, waarin jaren lang eene Winkelaffaire is en nog wordt gedreven.

Conditien te vernemen en briefjes in te leveren vóór den 20 December 1857, bij SAKE J. BOSMA, Timmerman te Vollega.

TE HEEG: Eene florissante SCHEEPSTIMMERWERF **TE HUUR**, thans bewoond door Rienk Boxum. Te bevragen bij E. VLINK te Sneek.

Uit de hand te koop:

Eene HUIZINGE en ERF, waarin eene **Bakkerij** en **Herberg**, staande en gelegen te Akkerwoude, aan den nieuw aan te leggen Kunstweg; thans bij A. W. Dijkstra in gebruik; den 12 Mei 1858 te aanvaarden. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Secretaris G. JONGSMA te Rinsumageest.

Uit de hand te huur:

Eene BURGER- of KOOPMANS-HUIZINGE en eene GRUTTERIJ. Te bevragen bij den eigenaar B. BARLAGE te Heerenveen.

AANBESTEDING eener geheel NIEUWE STELPHUIZINGE te Birdstum onder Grouw of Akkrum. Briefjes in te leveren bij JAN SAKELES te Grouw.

PIETER L. VAN DER MEULEN, *erkentelijk voor de vele begunstiging, verzoekt ten vriendelijksten terugbezorging van zijne ledige* **Taart-Doozen.**

234ste STAATS-LOTERIJ.

Bij JACOB H. WIELINGA, op het Grootzand te Sneek, is gevallen de PRIJS van **f 2000** op no. 11450. Handteekening *Frijda en Zoon.*

De Vrouw van den Heer WILLEM ARENDSEN, Landeigenaar te Putten, die lang aan zenuwziekten en eene zwakke borst geleden heeft, is door het gebruik der Revalenta genezen. Zij was geheel uitgeteerd en vermagerd en leed gedurig aan pijn in den ruggegraat; zij heeft eerst eene doos van *f* 2, later eenige van *f* 16 gulden gebruikt en is geheel hersteld; de pijnen zijn spoedig geweken en eenige maanden later was zij gezond, opgeruimd, sterk, levenslustig en gevuld en blozend van gelaat. Zij heeft mij toegestaan u dit berigt toe te zenden, om het in de dagbladen te plaatsen.

Harderwijk, 30 October 1854. Wed. G. TYHOFF.

Door de spijsverteringsorganen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren, geneest **DU BARRY'S REVALENTA** de volgende ziekten:

Koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd kost slechts 6½ à 10 Centen al naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte Revalenta van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77 Regentstreet Londen, wordt verkocht door onderstaande Dépôts en zijn de Blikken Bussen omwikkeld met Omslagen waarop eene menigte Attesten in de Hollandsche Taal gedrukt staan.

Amsterdam, Verkoophuis: Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Heerenveen, J. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen: Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 12 December.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 7 December 1857.

FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

Stoomvaart tusschen AMSTERDAM en HARLINGEN, naar LEEUWARDEN en GRONINGEN vice-versa,

(zonder oponthoud te Leeuwarden.)

Vertrek:

Van AMSTERDAM,	*Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, des ochtends te 7 ure, in correspondentie der **Diligence** van VAN GEND & LOOS, naar FRANEKER, LEEUWARDEN en GRONINGEN, en **Bargedienst** tusschen HARLINGEN en LEEUWARDEN.
„ HARLINGEN,	*Woensdag*, *Vrijdag* en *Zondag*, des ochtends te 8 ure.
„ GRONINGEN,	*Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, 's avonds te 11 ure.
„ LEEUWARDEN,	den volgenden ochtend te 5 ure.
„ LEEUWARDEN,	der **Barge**, idem te 4 ure.

Informatien aan de **Kantoren** der **Friesche Stoomboot-Reederij** en aan die van de Heeren VAN GEND & LOOS.

Met vereischte toestemming gedenken de Schippers van TZUM op LEEUWARDEN v.-v., gedurende de maanden December, Januarij, Februarij en Maart, *Vrijdags* middags 12 in plaats van te 1 uur van *Leeuwarden* af te varen.

J. S. DE JONG. S. BROUWER.

ONDERMEESTER.

Wordt verlangd, om dadelijk in functie te treden, een ONDERMEESTER in de Dorpsschool van Noordwolde, tegen eene jaarwedde van *f* 225. Sollicitanten gelieven zich aan te melden bij het Gemeente-Bestuur van Weststellingwerf.

Een HOUTZAAGMOLENAARS-MIDDENKNECHT, zijn werk grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien, kan op Mei a. s., tegen goed loon, geplaatst worden bij de *Firma:* Wed. W. J. OPPEDIJK te *IJlst.*

Een KOPERSLAGERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij A. J. SLAGER te Oldeboorn.

Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij H. BROERSMA te Grouw.

Een JONGELING, 3 à 4 jaren bij het Wagenmaken geweest zijnde, kan van stonden of op den 12 Mei 1858 eene dienst bekomen bij P. J. PROSJE, Wagenmaker te Jellum.

VERLOREN: eene GOUDEN SCHRIJFPEN, met daarin bevat Potlood. De eerlijke vinder zal goed beloond worden. Nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN te *Leeuwarden.*

Door den Boekhandelaar H. KUIPERS te Leeuwarden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

NIEUWE FRIESCHE

VOLKS-ALMANAK

VOOR HET JAAR **1858.** — Prijs **f 0.60.**

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.